

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2252/2020
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Поповић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Миљан Пернат, адвокат из ... и ВВ из ..., ради утврђења ништавости уговора о поклону, одлучујући о ревизији тужене ББ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2362/19 од 12.09.2019. године, у седници већа одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене ББ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2362/19 од 12.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 335/2018 од 05.02.2019. године, првим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев да се утврди да је ништав уговор о поклону закључен 20.01.2016. године између тужиле, као поклонодавца и тужених, као поклонопримаца, солемнизован од стране јавног бележника Магдалене Цвитковац, под бројем ОПУ:...-2016, којим је тужилца туженима поклонила некретнине уписане у листу непокретности број .. КО ..., кат.парц.бр. ..., породична стамбена зграда у ..., улица ... број .., зграда број 1 и помоћне зграде број 2, 3 и 4, земљиште под зградом – објектом од 92 м2, земљиште под зградом – објектом од 30 м2, земљиште под зградом – објектом од 1 м2, земљиште под зградом – објектом од 4 м2, земљиште уз зграду – објекат од 3 а 89 м2 и да се обавезу тужени да су дужни трпети да се на наведеним некретнинама катастарски укњижи право својине у корист тужиле, као неоснован. Другим ставом изреке, обавезана је тужилца да туженој ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 41.450,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, док је у односу на туженог ВВ, одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2362/19 од 12.09.2019. године, првим ставом изреке, жалба тужиле је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је утврђено да је ништав уговор о поклону закључен 20.01.2016. године између тужиле као поклонодавца и тужених као поклонопримаца, солемнизован од

стране јавног бележника Магдалене Цвитковац, под бројем ОПУ:...-2016, којим је тужила туженима поклонила некретнине уписане у листу непокретности број .. КО ..., кат.парц.бр. ..., породична стамбена зграда у ..., улица ... број .., зграда број 1 и помоћне зграде број 2, 3 и 4, земљиште под зградом – објектом од 92 м2, земљиште под зградом – објектом од 30 м2, земљиште под зградом – објектом од 1 м2, земљиште под зградом – објектом од 4 м2, земљиште уз зграду – објекат од 3 а 89 м2 и да се обавезу тужени да су дужни трпети да се на наведеним некретнинама катастарски укњижи право својине у корист тужилеи тако што се обавезују тужени да тужилеи накнаде трошкове поступка од 63.700,00 динара. Другим ставом изреке, обавезани су тужени да тужилеи на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплате износ од 57.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена ББ је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП, у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 87/18), па је утврдио да је ревизија дозвољена и неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени су бивши супружници, а тужила је мајка туженог ВВ. Тужени су се забављали од новембра 2014. године, а брак су закључили ...12.2015. године, који је по тужби тужене ББ разведен ...03.2016. године. Тужени су се договорили да ће живети заједно када обезбеде услове за заједнички живот. Тужила је имала намеру да туженима (сину и снахи) обезбеди место за живот и становање, па је одлучила да им поклони непокретност коју је наследила од своје мајке. Тужила, као поклонодавац и тужени, као поклонопримци, су дана 20.01.2016. године закључили уговор о поклону предметне непокретности, ближе описане у уговору, солемнизован код јавног бележника под бројем ОПУ ..-2016. Наведеним уговором, поклонодавац, овде тужила, поклања поклонопримцима по ½ дела некретнине, а у циљу решавања стамбеног питања сина и снахе, а поклонопримци поклон примају са захвалношћу (члан 2.), а поклонодавац даје безусловну сагласност да се поклонопримци могу уписати као искључиви власници некретнина, свако са уделом од по ½ (члан 5.). Тужени су у листу непокретности број .. КО ... на предметним некретнинама уписани као сувласници са по ½.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 61., 62., 111., 112. и 117. Закона о облигационим односима одбио тужбени захтев, са образложењем да се у овом случају ради о рушљивом правном послу, јер је приликом његовог закључења било мана у погледу воље тужиле, односно заблуде о побуди, за чији поништај је протекао рок од годину дана у којем је тужила могла тражити поништај, имајући у виду моменат сазнања тужиле за разлог рушљивости (...03.2016. године), а тужба је поднета дана 09.03.2018. године.

Другостепени суд је, полазећи од утврђеног да је разводом брака тужених отпала победа – мотив који је определио тужилу да учини поклон туженима

закључењем предметног уговора о поклону од 20.01.2016. године, преиначио првостепену одлуку и утврдио да је уговор о поклону закључен између тужиле и тужених ништав сагласно одредби члана 52. Закона о облигационим односима.

Према оцени Врховног касационог суда, правилно је становиште другостепеног суда о основаности тужбеног захтева.

Уговор о поклону није регулисан одредбама позивитвног права већ се на њега примењују правна правила из параграфа 561-568 Српског грађанског законика и других раније важећих кодификација грађанског права и прописа у границама прописаним чланом 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06. априла 1941. године и за време непријатељске окупације; као и важећа општа правила уговорног права. Уговор о поклону је уговор којим поклонодавац даје или обећава поклонопримцу бесплатно и добровољно неку имовинску вредност, а поклонодавац то прихвата или прима. За овај уговор битно је да постоји споразум између поклонодавца и поклонопримца о предмету поклона и воља да се тај предмет поклони, односно прими као поклон. Карактеристика овог уговора је у томе што постоји бесплатност поклањања, односно што поклонодавац извршењем поклона не добија право на противчинидбу и што такву чинидбу извршава добровољно. Битни елементи уговора о поклону су предмет и намера - воља да се поклон учини, а побуда за закључење уговора улази сам основ уговора.

Тужилина побуда за закључење уговора о поклону је била да тужени, син и снаха тужиле, који су закључили брак, реше своје стамбено питање, односно да им обезбеди место за живот и оснивање породице. Како се према утврђеном та побуда није остварила, јер је брак тужених разведен дана ...03.2016. године, то је спорни уговор остао без основа, па је тако ништав у смислу одредбе члана 52. Закона о облигационим односима. Без обзира што је одредбом члана 53. ЗОО прописано да побуде из којих је уговор закључен не утичу на његову пуноважност, код уговора без накнаде, као што је уговор о поклону, побуда утиче ако се на њу позива странка која за своје давање не прима никакво супротно давање (поклонодавац). Према томе, не би било праведно да се грешка у побуду код поклонодавца не узме у обзир јер је она определила поклонодавца да поклон учини. Због тога побуда улази у основ уговора и када се не оствари отпада и сам основ уговора, због чега је уговор у смислу члана 52. Закона о облигационим односима ништав. Како је према утврђеном чињеничном стању побуда због које је тужилца са туженима закључила спорни уговор о поклону отпала, јер је њихов брак разведен, то је правилно усвојен тужбени захтев и утврђено да уговор о поклону не производи правно дејство. Код наведеног, неосновано се ревизијским наводима оспорава правилност примене материјалног права.

Из наведених разлога, а применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**